

Referat

Tenkeloftet Nord-Norsk Landbruksråd

20.11.18

Tilstede; Grete Liv Olaussen Leder Nord-Norsk landbruksråd, Åse Vøllestad NIBIO, Tove Helene Mosli Nordland Bondelag, Trond Bjørkås Nordland Bondelag, Svein Olav Thomassen Troms Bondelag, Kåre Holand Nord Norsk landbruksrådgivning, Nora Fosshaug Landbruk Nord, Eli Cora Myrseth Fylkesmannen i Finnmark, Svein Slåtsveen Nortura, Tone Rubach Landbrukstjenesten, Toril Monsen Abelseth Nord Norsk Landbruksrådgivning, Einar Åbergjord Eierutvalget Tine Nord, Odd Arne Stormo, Rådsmedlem, Anne Karin Skjørdal Norsk Landbruksrådgivning, Liv Edel Berg Fylkesmannen Troms, Odd Arild Fjellnes Nibio

Sekretær; Terje Balandin

Grete Liv ønsker velkommen og gir en redegjørelse for programmet for dagen. Grete Liv viser landbruksrådet sin nettside og ber om at det sendes inn saker og arrangement. anbefaler at enda flere melder seg på "Få Det Sagt" konferanse i Alta 4-5 desember. Viser også til aktivitetskalender på siden og anbefaler at man legger inn sin aktivitet der.

Sak 1 – Kompetansemeglere i landbruket – Noe for Nord-Norge? v/ Anne Karin Skjørdal NRL

Grete Liv innleder. Tjenesten er etablert i resten av landet. Bør Nord-Norge følge etter?

Anne Karin jobber i en bedriftsklynge med fokus på innovasjon og forskning i landbruket. Hun er kompetansemegler.

Drivere for forskning og innovasjon

- Stabilitet
- Kostbar arbeidskraft
- Bonden som selvstendig næringsdrivende

Landbruket ønsker å påvirke hva det skal forskes på innenfor næringa.

Forskninga bør helst være brukerstyrt. Sikrer eierskap til næringa og nyttig gjøring av forskningsresultatet.

Man trenger drahjelp og politisk vilje for å sette i gang prosjekter. Vil man få inn kompetansemegler så må det legges inn i politisk planverk.

Havbruksnæringa er godt representert som kompetansemeglere, mens landbruket ikke er like aktiv.

I Troms så kan man være med å få inn en kompetansemegler fra 2019 pga at planverket til Fylkeskommunen skal ut på rullering da.

Stilling som kompetansemegler kan settes ut på anbud eller fordeles ut til for eksempel universitetet og så setter de opp en gruppe som arbeider med temaet. Ved anbud så kommer det gjerne ut anbud på hvert enkelt tema.

Rådgiverne er nøytrale aktører som fungerer godt som kompetansemeglere. Jobben er å hjelpe bonden/ideen til å bli noe konkret. Da å hjelpe fra ide til ferdig produkt. Trikset er å få bonden til å dele sine ideer med kompetansemeglere.

Kommentarer fra salen;

- Kanskje vi ikke er gode nok til å se gode forskningsprosjektet her i nord. Vi trenger kanskje noen utenfra som kan hjelpe oss på vei?
- Det er nyttig å bli gjort oppmerksom på at det finnes en ordning der ute som landbruket i nord ikke er klar over. Er de fylkesvise planene ikke gode nok i regionen til at vi kan få det til?
- Det blir stadig færre bønder, gårdene blir større og produksjonen er stabil. Hvordan kan vi fange opp de gode ideene? Hvordan kan vi oppfordre bondene til å rulle videre på sine ideer? Eks, kan vi utnytte myra på en bedre/ flere måter en i dag?
- Trikset er å komme med i den generelle fylkeskommunale planen. Det er der midlene ligger.

Forsamlinga er enig om at kompetansemegler er noe man bør jobbe videre med i Nord-Norge.

Vi må jobbe på flere plan;

- Påvirke fylkespolitikere
- Vi må påvirke de som ansetter for å få inn de rette. Burde en fra NRL Nord-Norge gjøre denne jobben hvis vi får det til?

Nord Norsk landbruksråd i samarbeid med NRL jobber videre med saken. NIBIO ønsker å bistå i dette arbeidet.

Man mener det er unødvendig å sitte å vente på at dette skal komme inn i planverket. Her kan man bare begynne å presse på.

Gjennomgang av salen – Hva har vi lært etter to dager

- Siri gjorde en veldig god figur
- Mange av de samme temaene er tatt opp på Skjøtta. Bra program.
- Savner bønder på hurtigrute seminaret
- Vi må spisse forskningen godt nok. Vi må hele tiden videre for å få tak i ny kunnskap
- Er enig at vi bør prøve å få med enda flere bønder.
- Klima er viktig å ha fokus på framover
- Viktig møteplass for alle som er tilknyttet landbruksnæringa
- Nord-Norsk landbruksråd burde bli gjort mer kjent blant bønder
- Det er bønder til stede. Det er grunn til å spørre hva som er realistisk å forvente
- Savner mer info om sorter. Føler vi ikke er kommet noe særlig videre fra i fjor
- Hva er potensiale på avling i Troms. For å øke fokus på dette.

- Vi må få mer fokus på gress, sortsutvikling og vinteroverleving. Enorme verdier som kan realiseres
- Vi sliter med å få mer fokus på utvikling av nye timoteisorter. Markedet er for lite til at det er økonomisk lønnsomt for frøutviklerne.
- Vi må sikre at bøndene blir i næringa. Hvilke tiltak kan settes inn?
- Samvirke – Virker som at lojaliteten til samvirke er på tur ned. Kan true distriktslandbruket
- Hva skal få bønder til å møte på samlinger – Forskningsprosjekt?
- Opplegget og temaene har vært gode. Man ser at vi kommer videre i prosjektene.
- Viktig med gåseforskningen. Dokumenterer at tapene er betydelige.

Sak 2 – Presentasjon av utviklingsarbeid på Tjøtta

Grete Liv gir en redegjørelse fra samlinga på Tjøtta. Hovedtema på samlinga var;

1. Biogass. Bruk av restavfall fra biogassanlegg og hvordan påvirker gjødselvereforskriften oss?
2. Vær og klima – Været er i endring og hvordan blir vi påvirket?

Det diskuteres muligheter og utfordringer ved å ta imot bioest. Fosfor overskudd kan fort bli en utfordring på gårdene. Potensialet i den andre enden er stort.

Spredetidspunkt blir en utfordring. Vil kunne medføre store krav til mekanisering.

Annet;

- Registrerer at det er betydelig innskjerping på dokumentasjon ved søking av produksjonstilskudd.
- Registrerer at tildeling av tilskudd og rammen blir for lav på tildelte prosjekt. Hvordan skal vi sikre nok midler til å få drevet fram gode prosjekt på en god måte i Nord-Norsk landbruksråd?
- Vi trenger en større helhetstenking i industri og hos kjedene der vi sikrer at maten videreføres og distribueres der den produseres i større grad i dag.

